

Täysistunto

Tiistai 2.12.2025 klo 14.00—21.23

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 146/2025 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 25/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 25/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Rintamäki.

Keskustelu

17.11 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssämme olevan hallituksen esityksen keskeinen sisältö on teknisluonteinen, mutta merkityksellinen kotoutumisen edistämisen kannalta. Lakiin ehdotetaan muutoksia, jotka selkeyttävät viranomaisten rooleja ja päivittävät vanhentuneita lakiviittauksia. Erityisesti Opetushallituksen tehtävät kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestauksessa määritellään tarkemmin ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvät säännökset täsmennetään. Tämä parantaa tietosuojaa ja varmistaa, että kotoutumiskoulutuksen arviointi on yhdenmukaista ja luotettavaa.

Lisäksi esityksessä vahvistetaan viranomaisten tiedonsaantioikeuksia. Tämä on tärkeää kotoutumisen seurantaan ja tiedolla johtamista varten, jotta päätöksenteko perustuu ajantasaiseen tietoon. Muutokset tukevat myös kuntien ohjausta ja palveluiden järjestämistä.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisesta näkökulmasta on syytä korostaa, että kotouttamisen painopiste ei saa olla pelkästään palveluiden lisäämisessä, vaan maahan muuttaneiden oman vastuun on oltava keskiössä. Kotoutumisen tulee olla tavoitteellista ja sidottua siihen, että henkilö sitoutuu suomalaiseen yhteiskuntaan, sen kieleen ja arvoihin. Emme voi hyväksyä mallia, jossa kotouttamistoimet venyvät vuosikausiksi ilman tuloksia. On myös tärkeää, että kotouttamisen kustannukset pysyvät kohtuullisina eivätkä kasva hallitsemattomasti kuntien ja veronmaksajien rasitteeksi.

Hallintovaliokunta on mietinnössään puoltanut esitystä ja todennut, että muutokset ovat pääosin säädöshuollollisia ja teknisiä. Ne eivät muuta kotoutumisen peruseriaatteita mutta varmistavat lain toimivuuden ja viranomaisten yhteistyön.

Arvoisa puhemies! Kotoutumisen edistäminen on yhteiskuntamme kannalta keskeistä, mutta sen on tapahduttava niin, että suomalainen kieli, kulttuuri ja arvot säilyvät vahvoina. Tästä on hyvä jatkaa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strandman.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

17.13 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutoksia kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin. Muutokset ovat pääosin teknisiä ja säädöshuollollisia, mutta niiden merkitys viranomaisten toiminnan sujuvuudelle ja kotoutumisen edistämiseksi on huomattava. Lakiviittauksia päivitetään vastaamaan perusopetuslain muutoksia, jotta kunnille maksettavat korvaukset erityisen tuen kustannuksista säilyvät ennallaan. Tämä on tärkeää, sillä kyse on lasten ja nuorten koulutuksesta ja siitä, että kunnat voivat hoitaa lakisääteiset tehtävänsä ilman ylimääräistä hallinnollista kuormaa.

Keskeinen osa esitystä liittyy tiedonsaantioikeuksiin. Hallituksen ehdotuksen mukaan viranomaisille annetaan nykyistä selkeämmät oikeudet saada tietoja kotoutumisen seurantaan, tiedolla johtamista ja kunnan ohjaamista varten. Tämä parantaa viranomaisten välistä yhteistyötä, vähentää päällekkäistä työtä ja keventää hallinnollista taakkaa. Kun tieto kulkee sujuvasti, palvelut voidaan kohdentaa oikein ja nopeasti. Tiedonvaihdon kehittäminen ei ole hallinnollinen kysymys. Se tukee myös kotoutumista ja nopeuttaa palveluiden järjestämistä, mikä on sekä yksilön että yhteiskunnan etu.

Arvoisa puhemies! Opetushallituksen roolia kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestauksessa täsmennetään ja nostetaan lain tasolle. Tämä selkeyttää vastuita ja varmistaa, että henkilötietojen käsittely tapahtuu asianmukaisesti ja turvallisesti. Selkeä sääntely lisää luottamusta ja varmistaa, että kotoutumiskoulutus tukee aidosti työllistymistä ja yhteiskuntaan integroitumista.

On tärkeää, että viranomaisten toiminta on tehokasta ja selkeää. Päällekkäisen työn ja hallinnollisen taakan vähentäminen on välttämätöntä, jotta resurssit voidaan kohdentaa oikein. Kun viranomaiset voivat toimia joustavasti ja tietoon perustuen, kotoutumisen onnistumisen edellytykset paranevat merkittävästi. Tämä on investointi tulevaisuuteen. Toimiva kotoutuminen vahvistaa yhteiskunnan turvallisuutta ja vakautta.

Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta pitää muutoksia perusteltuina ja ehdottaa lakiehdotuksen hyväksymistä vähäisin muutoksin. Näillä toimilla varmistamme, että kotoutumislaki vastaa muuttunutta lainsäädäntöä ja käytännön tarpeita.

Arvoisa puhemies! Kotoutumisestaan tulee vastata jokaisen maahantulijan: hankkia kielitaito, sopeutua maamme kulttuuriin, tapoihin, lakeihin, asetuksiin ja sitä kautta työllistyä. Kotoutumisen on oltava tuloksellista ja vastuullista. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

17.17 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitän aluksi valiokuntaa erinomaisesta esityksen valmistelusta.

Kannatan hallituksen esitystä. — Kiitos, arvoisa puhemies!

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Selvä. Oletin, että olette tulossa tänne puhujapöytäön, mutta puheenvuoro taisi jo loppua. [Juha Hänninen: Se tais mennä jo!]

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 146/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.